

VAKUUTUKSEN- ANTAJAN KORVAUSPÄÄTÖS

Olli Norros

TALENTUM PRO ■ Helsinki 2016

1. painos

Copyright © 2016 Talentum Media Oy ja Olli Norros
Yhteistyössä Lakimiesliiton Kustannus

Kansi: Outi Pallari
Taitto: NotePad Ay

ISBN 978-952-14-2855-5
ISBN 978-952-14-2857-9 (verkkokirja)
ISBN 978-952-14-2856-2 (sähkökirja)

BALTO print
Liettua 2016

Palautte kirjasta: www.talentumshop.fi

Sisällys pääpiirteittäin

Esipuhe	V
Lyhenteitä	XIII
1 Johdanto	1
2 Korvauspäätöksen oikeudellinen luonne	19
3 Korvauspäätöksen tunnusmerkistö	57
4 Edustusvalta korvauspäätöksen tekemiseen	75
5 Korvauspäätöksen sitovuuden rajoituksia	95
6 Muutoksenhakuun liittyviä kysymyksiä	147
7 Kokoavia näkökohtia	219
Lähteet	227
Oikeustapaushakemisto	241
Asiasanasto	243

Sisällys

ESIPUHE	V
LYHENTEITÄ	XIII
1 JOHDANTO	1
1.1 Tutkimuksen aihe	1
1.2 Tutkimuksen rajauksista.....	6
1.3 Henkilöasetelmasta ja terminologiasta.....	10
1.4 Tutkimuksen lähdeaineistosta	12
2 KORVAUSPÄÄTÖKSEN OIKEUDELLINEN LUONNE	19
2.1 Tarkastelun lähtökohtia.....	19
2.2 Vakuutuskorvauksen oikeusperusta	26
2.3 Ennakkotietojen sitomattomuus	36
2.4 Miksi vakuutuksenantaja tarkoittaisi sitoutua?	39
2.5 Korvauspäätöksen yksipuolisuuden merkitys.....	41
2.6 Hyvän vakuutustavan merkitys	48
2.7 Vakuutuskorvauksen kieltävä korvauspäätös.....	52
2.8 Lopputulos ja suuntaviivoja jatkotarkastelulle	54
3 KORVAUSPÄÄTÖKSEN TUNNUSMERKISTÖ	57
3.1 Yleistä	57
3.2 Korvauspäätöksen vähimmäissisältö	59
3.2.1 Yleistä.....	59
3.2.2 Nimenomaisuus	61
3.2.3 Konkreettisuus.....	65
3.2.4 Varauksettomuus	66

Sisällys

3.3	Korvauspäätöksen muoto.....	71
3.4	Yhteenvedo.....	73
4	EDUSTUSVALTA KORVAUSPÄÄTÖKSEN TEKEMISEEN	75
4.1	Yleistä	75
4.2	Edustusvallan perusta.....	76
4.3	Asemavaltuutuksen tunnusmerkistö	81
4.4	Asemavaltuutukseen perustuva kelpoisuus ja sen rajat	87
4.5	Yhteenvedo.....	93
5	KORVAUSPÄÄTÖKSEN SITOVUUDEN RAJOITUKSIA.....	95
5.1	Kysymyksenasettelu	95
5.2	Rikastumiskielto	99
5.2.1	Yleistä.....	99
5.2.2	Lähemmin rikastumiskiellon oikeusvaikutuksesta	102
5.2.3	Rikastumiskiellon muut vaikutukset korvauspäätökseen	107
5.3	Väärä käsitys päätöksen perustana olevista faktoista ...	109
5.3.1	Tarkastelun lähtökohtia	109
5.3.2	Vakuutuksenantajan havaitsemismahdollisuus ..	118
5.3.3	Adressaatin havaitsemismahdollisuus	122
5.3.4	Onko virheellinen tieto peräisin korvauksen hakijalta?	126
5.3.5	Erehdyksen olennaisuus.....	129
5.3.6	Korvauksen maksamisen merkitys.....	131
5.3.7	Oikeuserhdys	136
5.4	Korvauspäätöksen nopea peruuttaminen.....	139
5.5	Yhteenvedo.....	146
6	MUUTOKSENHAKUUN LIITTYVIÄ KYSYMYKSIÄ.....	147
6.1	Yleistä	147
6.2	Sivullisen vahingonkärsijän muutoksenhakuoikeus	148
6.3	Liittyykö korvauspäätökseen preklusiovaikutusta?	155
6.3.1	Oikeusdogmaattisia lähtökohtia.....	155

6.3.2	Preklusiovaikutus vakuutuslautakunnan ratkaisukäytännössä	158
6.3.3	Preklusiovaikutuksen ala ja rajoitukset	162
6.4	Vakuutuslainsäädännön 74 §:n mukaisen kanneajan alkaminen	168
6.4.1	Tarkastelun rajaus	168
6.4.2	Säätelyn ominaispiirteistä ja tavoitteista	170
6.4.3	Kirjallisen tiedon vaatimus.....	175
6.4.3.1	Kysymyksenasettelu	175
6.4.3.2	Muotovaatimuksen laiminlyönnin seuraus	176
6.4.3.3	Tiedon saaminen päätöksestä.....	177
6.4.3.4	Muotovaatimuksen sisältö.....	179
6.4.4	Vaatimus kannemääräajan ilmoittamisesta	184
6.4.4.1	Kysymyksenasettelu	184
6.4.4.2	Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin seuraus	184
6.4.4.3	Ilmoitusvelvollisuuden sisältö.....	185
6.4.4.4	Virheelliset tiedot kannemääräajasta tai muutoksenhausta	190
6.4.5	Onko korvaussaatavan voimassaololle enimmäisaika?	196
6.4.6	Useita korvauspäätöksiä.....	203
6.4.6.1	Yleistä	203
6.4.6.2	Milloin on kyseessä uusi korvauspäätös?	204
6.4.6.3	Milloin uusi korvauspäätös syrjäyttää vanhan?	210
6.4.6.4	Esikysymystä koskevan korvauspäätöksen itsenäinen vanhentuminen?	213
6.5	Yhteenveto.....	216
7	KOKOAVIA NÄKÖKOHTIA.....	219
7.1	Luvun tarkoituksesta.....	219
7.2	Korvauspäätöksen merkitys.....	219

Sisällys

7.3 Oikeustoimiopillisen hahmotuksen merkitys	221
7.4 Vakuutusoikeutta – vai yleistä varallisuusoikeutta?	223
LÄHTEET	227
OIKEUSTAPAUSHAKEMISTO	241
ASIASANASTO	243